

[Lysholt Hansen.]

ler smiler; det håber jeg er tegn på, at vi får dette svar. (Poul Møller: Det er noget helt andet, jeg smiler ad!).

Jeg har med disse eksempler gerne villet illustrere, at offentlige investeringer kan være fuldt så vigtige som og på visse områder endda forudsætningen for en udbygning af erhvervslivet.

De forelagte budgetoverslag, der altså kun indeholder dækning for det strengt nødvendige i henhold til bestående lovgivning og vedtagelser her i folketinget, viser, at statens udgifter vil stige stærkere end den forventede produktionsforøgelse. Jeg har med stor interesse gennem dagbladene fulgt drøftelserne på det konservative landsrådsmøde i den forløbne weekend for at se, om de tal, vi har fået forelagt i finansministerens budgetoverslag, skulle have påvirket udtalelsen i den konservative folketingsgruppes arbejdsgrundlag kaldet „De nærmeste år“, hvori der står — jeg beder om tilladelse til et ganske kort citat —:

„De offentlige udgifter må ikke længere være drivkraft for inflation og bør kun øges i takt med produktionsstigningen i erhvervslivet.“

Da jeg ikke har set, at man på landsrådsmødet har ændret dette standpunkt, synes jeg, det må være helt nødvendigt at få en forklaring og en afklaring af de konservatives stilling. Mener de konservative, at finansministeren i sin redegørelse har skønnet for lavt, når han som forudsætning tager en produktionsstigning på 4 pct. pr. år i de kommende år? Efter vor erfaring i de seneste år synes 4 pct. at være et meget rimeligt skøn, og hvis skønnet er rigtigt, vil det altså sige, at de konservative som deres politik har fastlagt, at samfundets udgifter ikke må stige ud over ca. 600 mill. kr. pr. år. Hvis det virkelig er de konservatives politik, vil partiet komme til at mangle mindst 600-700 kr. for blot at skaffe dækning for de udgifter, budgetoverslagene regner med som helt nødvendige for bare at klare dagen og vejen med hensyn til drift og anlæg for statens vedkommende. Jeg synes, det er at vildlede befolkningen, når de konservative siger, at staten skal klare sig med en stigning på 4 pct. i udgifterne, når vi i henhold til minimumsbudgetterne må forvente en udgiftsstigning på 7 pct., hvortil så oven i

købet må komme sandsynligvis yderligere 2 pct. til stigninger i lønninger og sociale pensioner. Da de konservative her i folketinget har stemt for så godt som alle de love, der medfører de udgiftsbeløb, finansministeren regner med i sine budgetter, og da de investerings- og anlægsopgaver, der figurerer i budgetoverslagene, for en stor del er nødvendige for erhvervslivets udbygning, må jeg spørge de konservative, hvor det er, man vil sætte ind for at holde statens udgiftsstigning inden for de ca. 4 pct., som jeg tror vil holde for produktionsstigningen. Hvor skal der skæres ned? Jeg synes, det var rart at få klarhed over det.

Vi er fra vor side parat til at spare så meget som muligt, men vi vil ikke være med til at stikke befolkningen blå i øjnene. Vi vil være endog særdeles lydøre over for ethvert forslag, uanset fra hvilket parti i salen det måtte komme, om at finde frem til besparelser, der ikke virker forringende på løsningen af de opgaver, som socialdemokratiet anser for væsentlige. Regeringen har jo i øjeblikket undersøgelser i gang med henblik på en rationalisering af hele administrationsapparatet, men jeg siger åbent, at jeg stiller mig tvivlende over for, om der ad denne vej kan opnås væsentlige besparelser. I hvert fald vil der gå nogle år, inden virkningerne vil kunne mærkes, og min erfaring er, at en rationalisering med overgang til moderne kontormaskiner, til databehandling o. s. v. i hvert fald i første omgang betyder ganske væsentlige udgifter til investering. Jeg har set, at det netop er den vej, de konservative anviser, men jeg spørger så: hvor vil partiet inden for de 4 pct. få plads til disse førstegangsinvesteringsudgifter for at opnå rationaliseringsgevinsten senere?

Det er også muligt, at der kan spares nogle millioner på statens forskellige tilskud, men skal det virkelig batte noget, er det tilskuddene til landbruget, vi må se på. Det er vi ikke uvillige til, og vi håber meget, at det skal lykkes at få gennemført en mere rationel ordning af landbrugsstøtten, så landbruget ad åre kan komme til at hvile i sig selv — men vi sætter en tyk streg under ad åre.

Jeg har hæftet mig ved, at de konservative ønsker en ændret udgiftsfordeling mellem stat og kommune. Det er sikkert